

Årsrapport 2021 for Mesnasaga Vel og Veglag (MVV)

Styrets sammensetning for 2020/2021 har vært:

De som er på valg i år, er markert i rødt. valgkomiteens forslag markert i blått:

Formann: Jon Alf Andresen ---> 2022,
Kasserer: Solveig Audestad ---> 2021, tar gjenvalg til 2023
Sekretær Sverre Bratli --> 2022,
Veiansvarlig: Tore Bjørnsgaard ---> 2022,
Vararepresentant: Jorunn Christiansen ---> 2022,
Vararepresentant: Atle Brenden ---> 2021, tar gjenvalg til 2023
Revisor: Helge Rolvsen ---> 2021(tar ikke gjenvalg),
Revisor: Bjørn Arild Gravrok ---> 2022,
Valgkomite: Bodil Bjørklund, ---> 2021 (tar ikke gjenvalg)
Valgkomite: Thorbjørn Såtvedt ---> 2023,
Jon Østlie ---> 2022

Året som gikk

Sesongen fra august 2020 til august 2021 har i første rekke vært preget av at Corona-pandemien har satt en stopper for sammenkomster i Styret. Det ble isteden forsøkt avviklet styremøte via Teams, men selv om det er mulig fant vi ut at vi er like godt tjent med å holde kontakten via epost og telefon. Årsaken er at et Teams-møte også krever at det avtales dato og tidspunkt hvor deltakerne er tilgjengelige og til stede ved en PC. Ved vår uregistrerte løsning stilles det også spesielle krav til det utstyret som brukes.

Etter noen relativt mislykkede forsøk slo vi fra oss bruken av Teams, la oss si foreløpig, da spredt bosetting kan gjøre det mer nødvendig i framtiden. Årets Styrevirksomhet ble derfor gjennomført via telefon-samtaler, epost og tilfeldige møter på Mesnasaga.

Det første samlede Styremøtet vil bli avholdt utendørs i forkant av Årsmøtet 2021.

Vår kontakt med kommunen

Etter at vår søknad om dispensasjon (fra det generelle byggeforbudet innenfor 50-metersbeltet langs vann og vassdrag som er nedlagt i kommuneplanens arealdel 2020-2030) ble innvilget i Planutvalget for Lillehammer kommune den 11.06.20, gjensto søknad om opprettelse av byggesak. Før dette kunne gjennomføres måtte vår avtale med valgt entreprenør og arbeidets omfang godkjennes av kommunen. Styret tilrettela for visning slik at to entreprenører kunne komme med tilbud, men da den ene av dem trakk seg falt valget på Rogstad AS. Det hele ble godtatt av kommunen og vedtatt i april, og tidsnok til at graving i båthavnene kunne iverksettes, og gjennomføres i uke 23. Byggesaken må avsluttes innen tre år. Gebyret for opprettelse av Byggesak ble av kommunen satt til kr 2 700.

Utgifter til Båthavnene

Vi hadde altså satt tak på utgiften til graving til kr 50 000, som var den sum som tidligere hadde blitt avtalt med EVk. Arbeidet endte med en kostnad på kr 45 824,13. Status på dette tiltaket er som følger:

1. I Båthavn 1 er det lagt et 8 meter langt solid, steinsatt fundament på siden av kanalen. Det gjenstår å legge til de 2 meterne som søknaden omfatter. Fra dette fundamentet vil det være mulig å manøvrere gravemaskin som kan grøfte kanalen, og gjøre den farbar ved vannstander ned mot 517 moh eller lavere. Den gjenstående kostnaden her anslås til kr 50 000.
2. I Båthavn 2 gjenstår det stort sett litt rydding av stein, fjerning av buskas og utbedring av adkomsten. Kostnaden anslås til kr 20 000.
3. I begge områdene vil det være behov for en opprydding, skilting med informasjon om bruk, sikre forankringspunkter (ved forskjellige vannstander), og manuell vinsj for opptrekk av båter. Kostnad kr 10 000.
4. Over de resterende 2 årene må det derfor investeres 80 000 kroner for å sette båthavnene i en forsvarlig og representativ stand.

Vår kontakt med Hafslund Eco

Vi sendte 2.august 2021 fram en oppstilling av årets kostnader ved Båthavnene til Hafslund Eco, som forhåpentligvis vil behandle vår anmodning om økonomisk assistanse i løpet av høsten. Som nevnt ga Eidsiva Vannkraft i 2018 tilsagn om et bidrag på kr 50 000. Dette var en beregning gjort for en annen lokasjon enn de to områdene styret vedtok i 2019. Beregningen tok heller ikke høyde for administrative kostnader. Vi gjorde rede for dette i vårt møte med EVk/Glommen og Lågen Brukseierforening (GLB) i september 2019 (se Årsrapport 2020). For årets graving og administrative gebyrer ble totalen i år på kr 84 394,68. Vi gjorde også i årets henvendelse til Hafslund ECo rede for hvilke utgifter vi har stipulert for å ferdigstille hele prosjektet i løpet av de to gjenstående årene. Vi regner altså med at det må investeres ytterligere kr 80 000 for å sette Båthavnene i en forsvarlig og representativ stand. En kopi av denne henvendelsen vil kunne leses på vårt nettsted (mesnasaga.com).

Vannstand 2021

På grunn av omfattende arbeider i Mesna kraftverk fra slutten av august og fram mot desember, vil vannstanden i Nord-Mesna i Ringsaker og Lillehammer kommuner holdes relativt lav gjennom sommeren. Dette blir gjort for å sikre god dempning i magasinet før kraftverket blir utilgjengelig for tapping, og vannet må tappes i Mesnaelva fra Kroken og ned gjennom Lillehammer.

Høsten 2020 ble første del av rehabiliteringen av Mesna kraftverk gjennomført, og prosjektet skal slutføres i løpet av høsten 2021. Erfaringer fra høsten 2020 viste at en god dempning i Nord-Mesna før kraftverket ble utilgjengelig var avgjørende for å håndtere det store høsttilsiget på en forsvarlig måte. Derfor senkes vannstanden i Nord-Mesna en del i sommer inn mot slutten av august.

Vannstanden per 9. juni er ca. 516,5 meter og forventes å stige noe, men ikke vesentlig over 517 meter (normal sommervannstand i juli er 518 – 518, 5 meter). Litt ut i august tas det sikte på en gradvis senkning av vannstanden ned mot 515,5 meter i slutten av august.

Når rehabiliteringen av Mesna kraftverk er ferdig, vil dette markere slutten på flere store og nødvendige jobber som har påvirket vannstanden i Nord-Mesna de siste fire årene. Hensynet til rehabiliteringen av dam Nord-Mesna sommeren 2017, og dam Kroken sommeren 2018, medførte lav sommervannstand disse årene. I tillegg var det lav vannstand sommeren 2020, og forventes lav vannstand sommeren 2021, på grunn av rehabiliteringen av Mesna kraftverk. Til sammen sikrer disse oppgraderingene en fortsatt forsvarlig drift av Mesna kraftverk med tilhørende reguleringsanlegg. Det vil ikke være behov for tilsvarende oppgraderinger på mange år framover.

Vår kontakt med Innlandet Fylkeskommune

Kontakt med Fylkeskommunen er viktig i forbindelse med våre framtidige framstøt for å bedre miljøet rundt Nord-Mesna. Et friskt vann er en betingelse, og det er neppe tvil om at regelmessig tørrlegging av strandsonen er en stor belastning på alt det som skal overleve i og ved vannet.

Vårt ønske om å få i gang utsetting av ørret igjen er en del av et arbeide som burde være en selvfølge. Men siden byråkratene i den gamle Oppland Fylkeskommune har erklært Nord-Mesna som et gjedde-vann, og således manøvrert seg bort fra forpliktelsen til opprettholde en ørret-bestand, har fiskeinteresserte medlemmer av MVV tatt opp igjen denne saken for egen regning. I første omgang var det nødvendig å skaffe tillatelse fra de mange fiskerettshaverne rundt vannet. Som dere vet er området av Nord-Mesna som ligger i Lillehammer kommune bestående av private grunneiendommer. Disse grunneierne har opprettet en forening som heter Fåberg Østsides Utmarkslag – FØU, og vi kontaktet OT-koordinator Hans Petter Nyseth, som etter styremøte 23.02.2021 sendte oss melding om at de godkjenner utsetting av ørret i Nord-Mesna.

Siden Avskåkån også er forbundet med Nord-Mesna var det naturlig å be om tillatelse fra eieren der, og det ble innvilget den 23.04.2021 av eierne Arne Evensen og Karen Brabek.

Vi tok så kontakt med Formannen i Turven Hyttevel, og han kunne bekrefte å ha vært i kontakt med Anders Berg (anders.berg@rjfo.no, tlf 416 86 950) i Ringsaker Jakt og Fiskeforening. Turven Hyttevel stiller seg positiv og vil medvirke. Ringsaker Jakt og Fiskeforening ønsker ikke å bidra økonomisk, men stiller seg positiv til tiltaket.

Vi tok igjen kontakt med Mari Olsen i Innlandet Fylkeskommune. Hun er Rådgiver i avdelingen for Samfunnsutvikling. Vi fikk svar fra henne 31.05.2021 hvor hun sier følgende:

Fint, takk for oppdatering. Dette høres ut som en bra fremdriftsplan, og samtykke fra grunneiere/rettighetshavere er på plass. Minner om at dere formelt må søke om tillatelse til fiskeutsetting før dere setter i gang med dette. En søknad skal inneholde følgende (henter tekst fra hjemmesida vår og klipper inn her): «Søknad skal minimum inneholde kart over lokalitet, hvilke fiskestamme som ønskes benyttet, hvor settefisk skal anskaffes, utsettingsmengde-, sted og tid, og begrunnelse for hvorfor fisk ønskes satt ut». Du trenger ikke skrive veldig mye, vi har jo hatt dialog

om denne saken en stund og jeg kjenner den. Hvis dere ønsker å etablere et form for hinder i utløpet til Nevla er dette også søknadspliktig (egen søknad etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag). Bare si fra hvis du har spørsmål til dette.

Med dette svaret anser jeg veien fram til utsetting av ørret kartlagt. Nå er det bare spørsmål om å sette opp et team som kan utføre jobben, og å skaffe nødvendige, langsiktige midler da dette er ikke noe vi kan komme godt unna uten en langvarig og vedvarende innsats. Et mål på lengre sikt bør være å få vridd ansvaret for å finansiere tiltaket tilbake til skadevolderne, nemlig til kraftverkseierne.

Facebook og Websted

Når det gjelder dette så er det vel ikke så mye nytt. Jeg er ikke blant dem som går inn på FB veldig ofte, men Solveig og Monica har skjøttet det nye oppsettet på en grei måte. Dermed fortsetter vi som nå et år til. Husk at når det er noe nytt for medlemmene så vil dere se det på FB Gruppen:

Mesnasaga Vel og Veglag (<https://www.facebook.com/groups/2824331451186929>)
eller

Mesnasaga (<http://www.mesnasaga.com>).

På FB er innlogging nødvendig, Mesnasaga er foreløpig åpen.

Framtidig finansiering av oppgaver

Kanskje det vil være gunstig å opprette et eget uavhengig tiltak for å kunne finansiere blant annet fiskeutsetting, fortsatte arbeider i båthavner, løyper på isen og eventuelle andre utgiftbelagte virksomheter. Dette kan bli nødvendig fordi Mesnasaga Vel og Veglag ikke er en såkalt "frivillig" organisasjon.

I henhold til Veglagets vedtekter er alle hytteeiere, fastboende og andre eiendomsbesittere som sokner til Mesnasagvegen "automatisk" med i Veglaget. Vi kunne vurdere å frikoble Mesnasaga Vel fra Mesnasaga Veglag, slik det er antydnet i vedtektene, men da må vi endre Vedtektene, og det må vi antagelig ha Mesna Kraftselkap med på.

Et alternativ kan være å opprette en helt egen forening. Denne foreningen må være åpen for alle interesserte, og vil dermed være en frivillig organisasjon, noe som gir oss mulighet til å søke økonomisk støtte fra en rekke forskjellige instanser, både offentlige og private. Hvorvidt slik støtte vil oppnås er jo en annen sak.

Styret synes å være av den oppfatning at vi bør holde slik virksomhet inne i Velet, og heller forsøke å bearbeide Vedtektene slik at Mesnasaga Vel alene kan framstå som en frivillig institusjon, men at Mesnasaga Veglag fortsetter som i dag. Dette vil vi gjerne ha en diskusjon på.

Innkomne saker

Det er i skrivende stund ingen innkomne saker på min liste, men skulle de dukke opp vil vi inkludere dem i referatet fra møtet.

Lillehammer 05.08.2021

Jon Alf Andresen

Formann, Mesnasaga Vel og Veglag